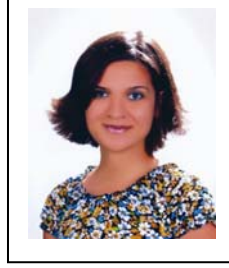
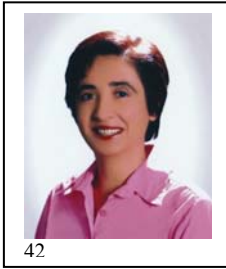

Yrd. Doç. Dr.
İrfan Özcan

Öğr. Gör. Güler
Ferhan Ünal

42

Öğr. Gör.
Yeşim Helhel

Muhasebe Programı Öğrencilerinin Cinsiyet ve Öğretim Durumunun Muhasebe Mesleğine Yönelik Tutumları ile İlişkilendirilmesi

Yrd. Doç. Dr. İrfan ÖZCAN

Akdeniz Üniversitesi, İİBF

Öğr. Gör. Güler Ferhan ÜNAL

Öğr. Gör. Yeşim HELHEL

Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO - Çalı

Özet

Günümüz rekabet koşullarında işletmeler amaçlarına ulaşabilmek, piyasada tutunabilmek için birtakım bilgilere ihtiyaç duymaktadırlar. Bu bilgilere ulaşabilmenin yolu, iyi bir muhasebe sistemine ve bu muhasebe sistemini ayakta tutacak, nitelikli muhasebe elemanlarına sahip olabilmekten geçmektedir. Nitelikli muhasebe elemanları ise, ülkemizde üniversitelerin Fakülte ve Meslek Yüksek Okulları ile Meslek Liselerinde yetiştirilmektedir.

Çalışmada, Meslek Yüksek Okulları'nda yetişen Muhasebe Bölümü elemanlarının "Muhasebecilik" mesleğine bakış açıları ve bağlı buldukları Meslek Yüksek Okulu'nun bu mesleğe olan katkısından ne derece memnun oldukları irdelenmeye çalışılmıştır.

Bunun için, Meslek Yüksek Okulları'nda yetişen muhasebe programı öğrencilerinin mesleklerine ve buldukları programa bakış açıları, cinsiyet ve öğretim durumlarıyla bağlantılı olarak incelenmiş ve bu işlem SPSS- 15,0 İstatistik paket programından yardım alınarak gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Muhasebecilik mesleği, muhasebe eğitimi, muhasebe öğrencisi profili.

Abstract (The Relationship Between The Gender and Formation of Accounting Program Students and Their Attitudes Towards Accounting Careers)

At the present day's conditions of competition, enterprises have needed some informations so as to be accessed their aims and to be found on the market. To attain these informations, enterprises should have had good accounting system and well-qualified bookkeepers. Well-qualified bookkeepers have been educated by the Faculties, High Vocational Schools and Business High Schools at our country.

In the research, it is wanted to be analysed whether that Accounting Programs Students have been educated at High Vocational School are satisfied with programs and accountancy.

So, it was analyzed Accounting Program Students'point of view to the program and careers and implemented by the SPSS- 15,0 Statistic Computer Program.

Key Words: Accountancy career, accounting education, accounting program's student profile.

1. Giriş

Rekabetin son derece hızlı ve yoğun yaşandığı, hızlı ve doğru kararların alınması gereken günümüz koşullarında, işletmeler yaşanan rekabette başarılı olabilmek amacıyla sahip oldukları kaynakları en etkin biçimde kullanma eğilimindedirler.

1990'lı yıllarda başlayan küreselleşmeyle birlikte, sermaye piyasalarının gelişmesi, dünya ekonomisinin yeniden yapılanması sürecinin yarattığı yeni alternatiflerden yararlanma talebi, işletmeleri değişime zorlamış ve bu değişimle birlikte rekabetin ancak farklı olunarak sağlanabileceğini fark eden işletmeler “bilgi”ye yatırım yapmaya başlamışlardır. Gerek çalışanların sahip olduğu, gerekse örgüt düzeyine yayılmış olan bilgi çok önemli hale gelmiş ve bilgi teknolojilerinde hızlı ve sürekli gelişme ile birlikte bir bilgi sistemi olan “muhasabe” de bu gelişmelerden nasibini almıştır.

Modern anlamda işletme faaliyetleri her geçen gün daha karmaşık bir hal almaktadır. Bu karmaşıklık içinde alınan bilgiler, hem işletme yöneticilerini, hem üçüncü kişileri, hem de kamuyu ilgilendirmektedir. İşletme yöneticileri kadar bütün bu gruplar da işletmenin içinde bulunduğu durum ve faaliyetleri yakından takip etme ve en doğru mali bilgiler elde etme ihtiyacı duyarlar. İşte gerek işletme yöneticilerinin, gerekse diğer grupların ihtiyaç duydukları bu bilgileri muhasabe sağlamaktadır.¹

Ülkemizde muhasebecilik mesleği 3568 Sayılı “Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu” ile düzenlenmiştir. Bu düzenlemenin amacı, “işletmelerde faaliyetlerin ve işlemlerin sağlıklı ve güvenilir bir şekilde işleyişini sağlamak, faaliyet sonuçlarını ilgili mevzuat çerçevesinde denetlemeye, değerlendirmeye tabi tutarak gerçek durumu ilgililerin ve resmi mercilerin istifadesine tarafsız bir şekilde sunmak ve yüksek mesleki standartları gerçekleştirmek üzere, Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik meslekleri ve hizmetleri ile Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve

Yeminli Mali Müşavirler Odaları, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğinin kurulmasına; teşkilat, faaliyet ve denetimlerine, organlarının seçimlerine ilişkin esasları düzenlemek” olarak ifade edilmektedir.² Kanunda meslek mensupları yukarıda da ifade edildiği gibi üç grupta ele alınmaktadır.

- Serbest Muhasebeci (SM)
- Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavir (SMMM)
- Yeminli Mali Müşavir (YMM)

3568 sayılı yasanın özünü teşkil eden 2. madde, mesleğin konusunu, yani meslek mensuplarının çalışma alanlarını kapsamaktadır. Bu maddedeki düzenlemeye göre; serbest muhasebeciler muhasebenin vergilendirmeye hazırlık sürecinde mali tabloları ve vergi beyannamelerini hazırlayacak; serbest muhasebeci ve mali müşavirler, mali tabloların ve vergi beyannamelerinin hazırlanması yanında planlama, danışmanlık ve denetim faaliyetlerini yerine getirecekler; yeminli mali müşavirler ise serbest muhasebeci ve mali müşavirlerin çalışma alanına giren, defter tutma, mali tabloların ve vergi beyannamelerinin hazırlanması ve diğer belgelerin düzenlenmesi dışında kalan planlama, danışmanlık ve denetim faaliyetlerinin yerine getirilmesi yanında tasdik faaliyetlerini de icra edebileceklerdir.³

Ülkemizde muhasebe eğitimi yoğun olarak üniversitelerin ilgili meslek yüksek okulları ve fakültelerinde verilmekte olup bunun dışında meslek liselerinde, özel kurs ve dershanelerde, TÜRMOB’a bağlı Temel Eğitim ve Staj Merkezi’nde de verilmektedir.

Muhasebe eğitiminin küresel düzeyde yapılması; bilgiye en kısa sürede ulaşabilen, ulaştığı bilgiyi üretime yansıtabilen ve

[2] AVDER, E., “Muhasebecilik Mesleği”, <<http://www.muhasabetr.com/yazarlarimiz/erdogan/008/>>, (05.12.2006).

[3] YAYLA, H. E., CENGİZ E., “Muhasebe Mesleğinin Tercih Edilmesinde Etkili Olan Faktörlerin Belirlenmesine Yönelik Bir Alan Çalışması: Karadeniz Teknik Üniversitesi Örneği”, **Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi**, Eylül 2005, S: 16, s. 147-168.

[1] KAVAK, Ş., **Genel Muhasebe**, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2006, s. 3.

değişimin gerçekleşmesinde kullanabilen, riske girebilen, karar verdiğinde kararına sahip çıkabilen, sorun değil çözüm üreten, dinleme becerisi gelişmiş insan gücünün yetiştirilmesine bağlıdır.⁴ Bu bağlamda Meslek Yüksek Okulu Muhasebe programı öğrencilerinin, bu programı tercih etme sebepleri, muhasebe mesleğine bakış açıları, bu meslekte çalışmaya karşı tutumları ve aldıkları eğitimin mesleki hedeflerine katkıda yeterliliği, yapılan bir çalışma ile tespit edilmeye çalışılmıştır.

2. Muhasebecilik Mesleğine Genel Bakış

Altan⁵, Türkiye’de muhasebecilik mesleğinin ne kadar ve nasıl tanındığını ölçmeye çalışmış ve yeteri kadar tanınmadığı sonucuna ulaşmıştır. Çeşitli toplum katmanlarından oluşan toplam 353 deneye uygulanan anketin sonuçlarına göre, toplum katmanlarının tamamı, muhasebecilerin yetki ve sorumluluklarını yerine getirmeleri konusunda olumlu düşünmekte olup, muhasebecileri güvenilir ve toplumsal sorumluluk sahibi olarak görmektedirler. Yapılan işin niteliği açısından da olumlu yönde algılama göstermektedirler. Ancak yapılan istatistikler ve ortalamalardan da görülmüştür ki, muhasebecilerin toplumun bütün katmanları tarafından ortak bir algılama düzeyi yoktur. Muhasebecilerin sürekli ilişki içerisinde olduğu toplum katmanlarının, muhasebecileri bütün yönleriyle olumlu algıladığı görülürken, ilişki içerisinde olmadığı toplum katmanlarının olumsuz yönde algıladığı veya tanımadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yayla ve Cengiz⁶ (2005)’in çalışmasının amacı, muhasebe mesleğinin seçiminde rol oynayan kişisel etkenleri ve mesleğin kendi özelliğinden kaynaklanan faktörleri belirlemek ve muhasebe mesleğinin seçiminde

etkili olan demografik değişkenleri ortaya koymaktır. Çalışmanın sonucunda, muhasebe mesleği seçiminde kişilik özellikleri ve anne eğitim düzeyi demografik değişkenleri hariç, diğer demografik değişkenlerin önemli etkenler olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca muhasebe meslek seçiminde kişisel etkenlerden “mesleğin kendi tercihi olması”, “aile ve çevrenin etkisi”, “mesleğin ilgi çekici olduğu inancı” etkili olan faktörlerdir. Mesleğe bağlı etkenlerden ise “kazançlı bir meslek olması”, “geniş iş olanakları” değişkenleri önemli faktörler olarak tespit edilmiştir. Karadeniz Teknik Üniversitesi İİBF İşletme, İktisat ve Maliye bölümü öğrencilerinin ankete verdiği cevaplara göre, öğrencilerin % 50,3’ü, mesleki tercihlerini muhasebeden yana yapacağını vurgulamıştır. Bu cevaplar, muhasebe mesleğinin öğrenciler arasında potansiyel olarak mesleki tercihlerinde ilk sırada olduğu önermesini doğrulamıştır.

Süleyman Demirel Üniversitesi ve Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Meslek Yüksek Okulları Muhasebe ve İşletme programlarında okuyan öğrencilere yönelik uygulanan çalışmada ise⁷, öğrencilerin kazandıkları programları isteyerek seçip seçmedikleri, kazandıkları bölümün kendilerine hangi iş imkânları sağlayacağı hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları, muhasebe-finance eğitiminin sağlayacağı katkı hakkında bilgi düzeylerini belirlemek amaçlanmıştır. Çalışmanın sonucunda, birinci sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun programa isteyerek gelmedikleri, fakat kazandıkları programın çalışma hayatlarında belirleyici olacağını düşündükleri ortaya çıkmıştır. Bu öğrenciler muhasebe-finance eğitimi çok önemli bulmakta ve okudukları bölümün mesleki kariyerleri açısından önemli olduğunu düşünmektedirler. Bu sonuç da, kazandıkları bölüme gelen öğrencilerin bu bölümün kendilerine ne sağlayacağını bilerek, farkında olarak geldiklerini göstermektedir. Öğrencilerin ikinci sınıfa gelmesi ile birlikte alınan muh

[4] AYBOĞA, H., “Globalleşme Sürecinde Muhasebe Alanındaki Gelişmelere Ülkemizin Uyumu”, <<http://sbe.balikesir.edu.tr/dergi/edergi/c5s8/makale/c5s8m3.pdf>>, (02.05.2008).

[5] ALTAN, M., “Muhasebecilik Mesleğinin Toplumda Algılanma Biçimi Üzerine Bir Araştırma”, <http://www.sosyalbil.selcuk.edu.tr/sos_mak/makaleler/>, (02.05.2008).

[6] YAYLA H. E., CENGİZ, E., a.g.m.

[7] GENÇTÜRK, M. vd., “Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinin Muhasebe-Finance Eğitimine Bakış Açuları ve Farkındalıkları Üzerine Bir Uygulama”, **Süleyman Demirel Üniversitesi, İİBF Dergisi**, 2008, C. 13, S: 1, s. 209-228.

asebe-finans derslerine ilişkin pratik yapma imkânlarının sınırlı olması, mesleki hayatları açısından ikinci sınıf öğrencilerini endişelendirmektedir. Öğrencilerin, bu programa isteksiz gelmiş olsalar bile, düşüncelerinin olumlu yönde değiştiğini söylemelerine rağmen mezun olduklarında yeterli bilgi donanımına sahip olacaklarını düşünmedikleri görülmüştür.

Meslek Yüksek Okullarının muhasebe programlarına sınavsız geçiş hakkı olan Ticaret Meslek Lisesi öğrencilerinin muhasebe programını tercih sebepleri, muhasebecilerin nitelikleri ile ilgili görüşleri ve muhasebe mesleğine bakış açılarının sorgulandığı çalışmada⁸, öğrencilerin büyük çoğunluğu muhasebecilerin sözlü ve yazılı iletişim becerilerine sahip olmaları, kendilerini sürekli geliştirmeleri, yasal düzenlemeleri ve ekonomi ile ilgili güncel gelişmeleri takip etmeleri, tarafsız olmaları, etik kurallara uymaları ve diğer yandan mükelleflerin çıkarlarını gözetmeleri gerektiğini; muhasebe mesleğinde yabancı dilin önemli olmadığını düşünmektedirler. Öğrencilerin çoğu, muhasebecilerin geniş iş olanaklarına sahip olduklarını, mesleğin saygın bir meslek olduğunu ve ruhsatlı muhasebecilerin bir iş yerine bağlı olarak çalışanlara göre daha çok kazandıkları yönünde görüş bildirmişlerdir. Öğrencilerin, muhasebe mesleği ile ilgili olumlu görüşlere sahip olmalarına rağmen, kendilerinin muhasebeci olmaları konusunda kararsız oldukları görülmektedir.

3. Araştırmanın Amaç, Kapsam ve Yöntemi

Araştırmanın amacı; Akdeniz Üniversitesi bünyesinde bulunan, hizmet ağırlıklı ön lisans eğitimi veren bir meslek yüksek okulunda, muhasebe programı öğrencilerinin muhasebe programını tercih etme sebepleri, muhasebecilik mesleğine bakış açıları, bu meslekte çalışmaya karşı tutumları ve aldıkları eğitimin mesleki hedeflerine katkıda yeterliliğini tespit etmek ve

kurulan hipotezlerden yararlanarak sorunlara değinebilmektir.

Araştırmanın kapsamını, Antalya il merkezinde faaliyet gösteren hizmet ağırlıklı ön lisans eğitimi veren bir meslek yüksek okulunun “Muhasebe” programı oluşturmaktadır. Bu programda kayıtlı olan toplam 603 öğrenciden 312 öğrenci tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilmiştir.

3a. Yöntemi

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket formu düzenlenmiştir. Anket formu hazırlanırken aşağıda yer alan dört basamak dikkate alınmıştır:⁹

- Araştırma konusu hakkında yeterli literatür incelemesinin yapılması (aynı konuda başka araştırmacıların sorduğu sorulara eğilmek gibi),
- Soruların ayıklanıp kesin sayısının belirlenmesi,
- Gerekirse bölümlere ayrılması ve anlatım akışı bakımından düzenlenmesi,
- Bir pilot gruba uygulanarak, olası aksaklıkların belirlenerek gerekli değişiklik ve düzeltmelerin yapılması.

Bu basamaklara göre hazırlanan anket 2 bölümden ve toplam 17 sorudan oluşmaktadır. İlk bölüm demografik bilgileri almaya yönelik, ikinci bölüm ise muhasebe programını tercih etme nedenlerine, muhasebecilik mesleğine bakış açılarına, bu meslekte çalışmaya karşı tutumlarına ve aldıkları eğitimin mesleki hedeflerine katkıda yeterliliğine, geleceğe yönelik mesleki hedeflerini tespit etmeye yönelik sorulardan oluşmaktadır. Anketteki sorular kapalı uçlu sorulardan meydana gelmiş; cevaplayan kişilerin gerçek duygu ve düşüncelerini yeteri derecede yansıtamama olasılığı açısından, çok seçenekli soru tiplerinde “diğer” seçeneği de verilmiş ve kendi düşüncelerini yazma alternatifi de sunulmuştur. Anket 2007/2008 öğretim yılının birinci döneminin sonunda (güz yarıyılı) sınıf ortamında uygulanmıştır. Anket verilerinin

[8] DEMİR, B., SUBAŞI, Ş., “Muhasebe Programlarına Sınavsız Geçiş Hakkı Olan Öğrencilerin Profili ve Muhasebe Mesleğine Bakış Açuları”, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Ocak 2008, S. 37, s. 88-97.

[9] ARSEVEN, A. D., *Anket Hazırlama (Alan Araştırmaları İçin)*, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, Ankara, 2004, s. 11, ISBN: 975-6859-55-5.

değerlendirilmesinde SPSS 15.0 paket programı kullanılmış ve yöntem olarak “Ki-Kare Bağımsızlık Testi” tercih edilmiştir.

Ki-Kare Bağımsızlık Testi, iki yâ da daha fazla değişken grubu arasında ilişki bulunup bulunmadığını, yani değişkenler arasında bağımsızlık olup olmadığını test etmek amacıyla kullanılır.

Hipotezlerimiz;

✓ H₀: Değişkenler birbirinden bağımsızdır.

✓ H_A: Değişkenler birbirinden bağımsız değildir.

Ki-Kare Bağımsızlık Testi'nin uygulanabilmesi için, gözlem sonuçlarının sınıflandırılmış veya gruplandırılmış bileşik seriler şeklinde gösterilmesi gerekmektedir. Bu gösterim şekline “kontenjans tablosu” denir. Bu tablo, değişkenlerin sınıflarının yer aldığı satır ve sütunlardan oluşur. Tablodaki satır (row) sayısı (r) ve sütun (column) sayısı (c) ile gösterilirse (rxc) lik bir kontenjans tablosu elde edilir. Bu şekilde çapraz sınıflandırma, herhangi bir sıradaki elemanla, sütundaki eleman arasındaki ilişkinin (bağımlılık ya da bağımsızlığın) incelenmesi amacıyla yapılır. Bunun için her sıra veya sütundaki elemanlara ait beklenen (expected)

frekansların (E^{ij}), gözlenen (observed)

frekanslarla (O^{ij}) karşılaştırılması gerekir. ¹⁰

Ki-kare test istatistiğinin hesaplanması için şu formül kullanılır:

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

$\chi^2 > \chi^2_{\alpha;(r-1)(c-1)}$ ise H₀ hipotezi red,

H_A hipotezi kabul edilir.

$\chi^2 < \chi^2_{\alpha;(r-1)(c-1)}$ ise H₀ hipotezi kabul,

H_A hipotezi reddedilir.

3b. Araştırmanın Kısıtları

Araştırmanın iki temel kısıtı bulunmaktadır. Bunlardan ilki; araştırmanın sadece bir üniversitenin bir meslek yüksek okulunun muhasebe programında okuyan öğrencileri kapsamından dolayı, elde edilen sonuçların sadece bu örnekleri bağlaması; ikincisi ise araştırma kapsamındaki öğrencilerin anket sorularını cevaplandırırken, kendilerini de bağlayacağı düşüncesiyle, tarafsız davranmayarak net cevaplar vermemeleri olasılığıdır.

3c. Araştırmanın Bulguları

Anketin uygulandığı Muhasebe bölümü öğrenci sayısı 312 olup, bunun 142'si erkek, 170'i ise bayandır.

Bu öğrencilerin 152'si 1. öğretimde, 159'u ise 2. öğretimde öğrenim görmektedir. 1 erkek öğrenci ise, öğretim durumu hakkında cevap vermemiştir.

CİNSİYET	Öğretim Durumu			TOPLAM
	Boş bırakanlar	1. ögr.	2. ögr.	
E	1	46	95	142
K	0	106	64	170
TOPLAM	1	152	159	312

Tablo 1: Öğrencilerin Öğretim Durumu ve Cinsiyetlerine Ait Frekanslar

[10] KALAYCI, Ş. vd., SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri, Asil Yayın Dağıtım, Ankara, 2006, s. 90.

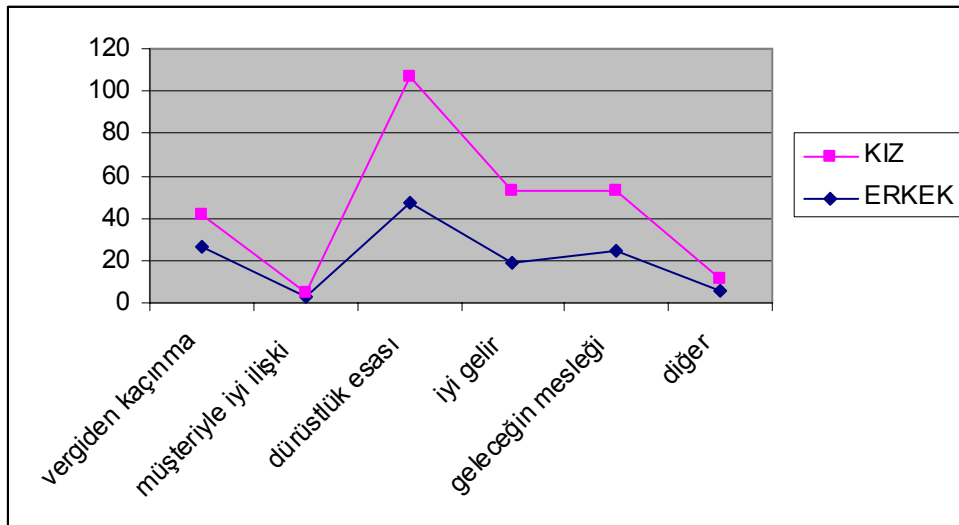
Öğrencilerin mezun oldukları liseler, “Anadolu Meslek Lisesi”, Ticaret Meslek Lisesi” ve bunların dışında kalan liseler ise “Diğer Liseler” olarak ifade edilmiştir. “Anadolu Meslek ve Ticaret Meslek Liseleri”nden gelen öğrenciler sınavsız geçiş hakkı tanınarak, “Diğer” liselerden gelenler ise ÖSS sınavını kazanarak buldukları bölüme yerleştirilmişlerdir.

Tablo 2’de, cinsiyete göre öğrencilerin mezun oldukları liselerin genel frekansları verilmiştir. Buna göre; toplam 280 öğrenci “Anadolu Meslek ve Ticaret Meslek Liseleri” gibi Muhasebe eğitimi veren liselerden, 32 öğrenci ise “Diğer” liselerden gelmiştir.

CİNSİYET	MEZUN OLUNAN LİSE			TOPLAM
	ANADOLU MES.	DİĞER	TİCARETMES.	
E	13	13	116	142
K	12	19	139	170
TOPLAM	25	32	255	312

Tablo 2: Cinsiyet ve Mezun Olunan Liseye Ait Frekanslar

Yukarıdaki genel frekans tabloları ile birlikte, öğrencilerin muhasebe mesleğine bakış açılarını çözebilmek adına çok seçenekli sorular da sorulmuştur. Bu sorulardan en önemlisi ise, “Muhasebe Denince Aklınıza İlk Gelen Nedir?” sorusudur. Öğrencilere muhasebe mesleği ile ilgili birçok tanımlama yapılmış, kendi düşüncelerini tam olarak yansıtması açısından “diğer” seçeneği de eklenmiştir.

Şekil 1: Öğrencilerin Muhasebecilik Mesleğini Algılama Biçimlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Şekil 1’de, Muhasebe programında öğrenim gören erkek ve bayan öğrencilerin, “Muhasebe Denince Aklınıza İlk Gelen Nedir?” sorusuna verdikleri cevaplar sıralanmıştır. Bu duruma göre, bayan öğrencilerin en büyük bir kısmı,

muhasebecilik mesleğini “dürüstlük esasında kayıt tutmak” olarak nitelendirmiştir. İkinci planda mesleği, “iyi gelir getiren bir meslek” ve “geleceğin mesleği” olarak görmüşlerdir. Bundan sonraki aşamada, “vergiden kaçınma” ya

değınmişler, “mükelleflerle iyi ilişki” ve “diğer” seçeneklerine ise neredeyse değınmemişlerdir.

Erkek öğrencilere bakıldığında, ilk olarak “dürüstlük esasında kayıt tutma” yanıtından sonra, sırasıyla “vergiden kaçınma”, “geleceğın mesleği” ve “iyi gelir getiren bir meslek” olarak gördükleri ortaya çıkmıştır, ancak bu cevapların birbirine çok yakın yüzdelerle oluşması da, dikkat çekmektedir.

3d. Araştırmanın Hipotezleri

Araştırma ile ilgili olarak kurulan hipotezler alternatif hipotezler olup, analiz sonucu “kabul” ya da “red” olan hipotezlerdir.

1. Cinsiyete göre geliştirilen hipotezler

Cinsiyet ile muhasebe programını tercih etme sebepleri arasında olan ilişkinin araştırıldığı hipotezler;

H_{A1} : Muhasebe mesleğinin itibarlı ve kazançlı bir meslek olması nedeniyle tercih edilmesi ve cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{A2} : Muhasebe mesleğinin iş imkânının daha geniş olması nedeniyle tercih edilmesi ve cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{A3} : Lisedeki muhasebe derslerinde başarılı olunması nedeniyle tercih

edilmesi ve cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{A4} : Yaşadığı yer (şehir) nedeniyle tercih edilmesi ve cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{A5} : Sınavsız geçiş nedeniyle tercih edilmesi ve cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Cinsiyet ile muhasebe mesleğine bakış açısı ve geleceğe yönelik beklentiler arasında olan ilişkilerin araştırıldığı hipotezler;

H_{A6} : Muhasebe bölümünün seçiminden dolayı memnuniyet ve cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{A7} : Muhasebe mesleğinin geleceğine bakış açısı ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{A8} : Toplumun muhasebe mesleğine yönelik bakış açısı ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{A9} : Alınan eğitimin iş bulmada yeterliliği ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{A10} : Bir yükseköğrenime (açıköğretim, DGS vb.) devam etme isteği ile cinsiyet arasında ilişki vardır.

H_{A11} : Yüksekokulda almakta olduğu eğitimin hedeflediği mesleğe olan katkısı ile cinsiyet arasında ilişki vardır.

Hipotezler	N	ki-kare	α (0,05)	Sonuç
Muhasebe mesleğinin itibarlı ve kazançlı bir meslek olması nedeniyle tercih edilmesi ve cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A1})	242	,000	$\langle 0,05$	Kabul
Muhasebe mesleğinin iş imkanının daha geniş olması nedeniyle tercih edilmesi ve cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A2})	252	,001	$\langle 0,05$	Kabul
Lisedeki muhasebe derslerinde başarılı olması nedeniyle tercih edilmesi ve cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A3})	218	,553	$\rangle 0,05$	Red
Yaşadığı yer (şehir) nedeniyle tercih edilmesi ve cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A4})	211	,392	$\rangle 0,05$	Red

Sınavsız geçiş nedeniyle tercih edilmesi ve cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A5})	214	,067	$>0,05$	Red
Muhasebe bölümünün seçiminden dolayı memnuniyet ve cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A6})	302	,711	$>0,05$	Red
Muhasebe mesleğinin geleceğine bakış açısı ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A7})	305	,234	$>0,05$	Red
Toplumun muhasebe mesleğine yönelik bakış açısı ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A8})	304	,000	$<0,05$	Kabul
Alınan eğitimin iş bulmada yeterliliği ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A9})	305	,000	$<0,05$	Kabul
Bir yüksekoköğrenime (açık öğretim, DGS vb.) devam etme isteği ile cinsiyet arasında anlamlı ilişki vardır (H_{A10})	302	,051	$>0,05$	Red
Yüksekokulda almakta olduğu eğitimin hedeflediği mesleğe olan katkısı ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A11})	298	,350	$>0,05$	Red

Tablo 3: Cinsiyete göre geliştirilen hipotezler

Ki-Kare değeri 0,05'ten küçükse H_0 hipotezi red, H_A hipotezi ise kabul edilir. Yani hipotezde yer alan veriler arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılır.

Ki-Kare değeri 0,05'ten büyükse H_0 hipotezi kabul, H_A ise reddedilir. Yani veriler arasında anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna varılır.

Yukarıdaki tabloda, N= Ana kitleyi, yani ilgili soruya cevap veren öğrenci sayısını ifade etmektedir. Örneğin H_{A1} hipotezi ile ilgili olarak; Muhasebe mesleğinin itibarlı ve kazançlı bir meslek olması nedeniyle tercih edilip edilmediği sorusuna olumlu ve olumsuz cevap veren öğrenci sayısı 242'dir. Ki-Kare testi sonucu $\alpha=0,000$ olarak belirtilmiştir. Bu sonuç, 0,05'ten küçük olduğundan, H_0 hipotezi red, H_{A1} hipotezi kabul edilir. Yani muhasebe mesleğinin itibarlı ve de kazançlı bir meslek olması nedeniyle tercih edilmesi ve cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

Kabul edilen hipotezlere genel olarak bakılması gerekirse;

1) H_{A1} : Muhasebe mesleğinin kazançlı bir meslek olması nedeniyle tercih edilmesi ve cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır.

(242 öğrenci soruya cevap vermiştir. "Muhasebe mesleğinin itibarlı olması

nedeniyle tercih edilmesi" sorusuna olumlu yanıt veren bayan öğrenci sayısı 102, erkek öğrenci sayısı ise 74'tür. Yine bu soruya olumsuz cevap veren bayan öğrenci sayısı 12, erkek öğrenci sayısı 30'dur. 9 bayan ve 15 erkek öğrenci bu soru hakkında kararsız kalmıştır.)

2) H_{A2} : Muhasebe mesleğinin iş imkânının geniş olması nedeniyle tercih edilmesi ve cinsiyet arasında bir ilişki vardır.

(Bu soruya 252 öğrenci cevap vermiştir. Olumlu cevap veren erkek öğrenci sayısı 81 iken, bayan öğrenci sayısı 120'dir. Olumsuz cevap veren erkek öğrenci sayısı 19 iken, bayan öğrenci sayısı 7'dir. Ve diğerleri bu konuda kararsız kaldıklarını ifade etmişlerdir.)

3) H_{A8} : Toplumun muhasebe mesleğine yönelik bakış açısına verilen cevaplar ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır.

(Bu soruya cevap veren öğrenci sayısı 305'tir. 66 erkek öğrenci ve 123 bayan öğrenci, toplumun muhasebecilik mesleğine olumlu baktığını ifade etmektedir. 32 erkek ve 12 bayan öğrencinin olumsuz baktığı ve diğer öğrencilerin ise herhangi bir düşüncesinin olmadığı sonuçlarda görülmektedir.)

4) H_{A9} : Alınan eğitimin iş bulmadaki yeterliliği düşüncesi ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki vardır.

(304 öğrenciden yanıt alınmış, 53 erkek ve 134 bayan öğrenciden olumlu düşünceler, 30 erkek ve 13 bayan öğrenciden ise, aldıkları eğitimin iş bulmadaki yeterliliği hakkında olumsuz düşünceler tespit edilmiştir.)

Dikkat edilecek olursa kabul edilen hipotezlerde, bayanlar muhasebecilik mesleğinin kazançlı meslek oluşu, iş imkânının yüksek oluşu, toplumun bakış açısı ve üniversite eğitiminin iş bulma konusunda yeterli oluşuyla ilgili olarak konuya yüzdesel olarak erkek öğrencilerden daha olumlu bakmaktadır.

2. Öğretim durumuna göre geliştirilen hipotezler

Öğretim durumu (I. öğretim, II. öğretim) ile muhasebe programını tercih etme sebepleri arasındaki ilişkinin araştırıldığı hipotezler;

H_{A12} : Muhasebe mesleğinin itibarlı ve kazançlı bir meslek olması nedeniyle tercih edilmesi ve öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{A13} : Muhasebe mesleğinin iş imkânının daha geniş olması nedeniyle tercih edilmesi ve öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{A14} : Lisedeki muhasebe derslerinde başarılı olması nedeniyle tercih edilmesi ve öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{A15} : Yaşadığı yer (şehir) nedeniyle tercih edilmesi ve öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{A16} : Sınavsız geçiş nedeniyle tercih edilmesi ve öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Öğretim durumu (I. öğretim, II. öğretim) ile muhasebe mesleğine bakış açısı ve geleceğe yönelik beklentiler arasında olan ilişkilerin araştırıldığı hipotezler;

H_{A17} : Muhasebe bölümünün seçiminden dolayı memnuniyet ve öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{A18} : Muhasebe mesleğinin geleceğine bakış açısı ile öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{A19} : Toplumun muhasebe mesleğine yönelik bakış açısı ile öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{A20} : Alınan eğitimin iş bulmada yeterliliği ile öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H_{A21} : Bir yüksek öğrenime (açık öğretim, DGS vb.) devam etme isteği ile öğretim durumu arasında anlamlı ilişki vardır.

H_{A22} : Yüksekokulda almakta olduğu eğitimin hedeflediği mesleğe olan katkısı ile öğretim durumu arasında anlamlı ilişki vardır.

Aşağıdaki tabloda öğretim durumuna göre geliştirilen hipotezlerden kabul edilenlere genel hatlarıyla bakılırsa;

1) H_{A12} : Muhasebecilik mesleğinin itibarlı ve kazançlı bir meslek olması nedeniyle tercih edilmesi ve öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

(Bu soruya 242 öğrenci cevap vermiş, 108 adet 1. öğretim öğrencisi ile 67 adet 2. öğretim öğrencisi olumlu yanıt vermiş; 12 adet 1. öğretim öğrencisiyle, 30 adet 2. öğretim öğrencisi ise olumsuz cevap vermiştir. Diğerleri ise bu soru hakkında olumlu ya da olumsuz yorum yapmamış, kararsız olduklarını ifade etmişlerdir.)

2) H_{A13} : Muhasebecilik mesleğinin iş imkânının daha geniş olması nedeniyle tercih edilmesi ve öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

(252 öğrenciden olumlu cevap veren 1. öğretim öğrenci sayısı 121 iken, 2. öğretim öğrenci sayısı 79'dur. Yine olumsuz cevap veren 1. öğretim öğrenci sayısı 8 iken, 2. öğretim öğrenci sayısı 18'dir.)

Hipotezler	N	Ki-Kare	$\alpha =0,05$	Sonuç
Muhasebe mesleğinin itibarlı ve kazançlı bir meslek olması nedeniyle tercih edilmesi ve öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A12})	242	,009	$\langle 0,05$	Kabul
Muhasebe mesleğinin iş imkânının daha geniş olması nedeniyle tercih edilmesi ve öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A13})	252	,001	$\langle 0,05$	Kabul
Lisedeki muhasebe derslerinde başarılı olması nedeniyle tercih edilmesi ve öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A14})	218	,03	$\langle 0,05$	Kabul
Yaşadığı yer (şehir) nedeniyle tercih edilmesi ve öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A15})	211	,055	$\rangle 0,05$	Red
Sınavsız geçiş nedeniyle tercih edilmesi ve öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A16})	214	,365	$\rangle 0,05$	Red
Muhasebe bölümünün seçiminden dolayı memnuniyet ve öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A17})	302	,015	$\langle 0,05$	Kabul
Muhasebe mesleğinin geleceğine bakış açısı ile öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A18})	304	,088	$\rangle 0,05$	Red
Toplumun muhasebe mesleğine yönelik bakış açısı ile öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A19})	305	,026	$\langle 0,05$	Kabul
Alınan eğitimin iş bulmada yeterliliği ile öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A20})	305	,003	$\langle 0,05$	Kabul
Bir yüksekokula (açıköğretim, DGS vb.) devam etme isteği ile öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A21})	302	,000	$\langle 0,05$	Kabul
Yüksekokulda almakta olduğu eğitimin hedeflediği mesleğe olan katkısı ile öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır (H_{A22})	298	,01	$\langle 0,05$	Kabul

Tablo 4: Öğretim durumuna göre geliştirilen hipotezler

3) H_{A14} : Muhasebe derslerinde başarılı olunması nedeniyle mesleği tercih etme ile öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

(soruyu cevaplayan 218 öğrenciden olumlu yanıt veren 1. öğretim öğrenci sayısı 65, 2. öğretim öğrenci sayısı 45'tir. Aksine cevap verenler ise 1. öğretimde 23 ve 2.

öğretimde 33'tür. Diğerleri kararsız kaldıklarını ifade etmişlerdir.)

4) H_{A17} : Muhasebe bölümünün seçiminden dolayı oluşan memnuniyet ile öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

(302 adet öğrenciden muhasebe bölümünü seçtiği için memnun olan 1. öğretim öğrenci sayısı 97 ve 2. öğretim öğrenci sayı

sı ise 82'dir. Yine memnun olmayan öğrenciler 1. öğretimde 23 iken, ikinci öğretimde 27'dir ve kalanlar bu konudaki kararsızlıklarını ifade etmişlerdir.)

5) H_{A19}: Toplumun muhasebe mesleğine bakış açısı ile öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

(305 öğrencinin cevap verdiği soruda, toplumun muhasebecilik mesleğine bakış açısının olumlu olduğunu düşünen 1. öğretim öğrenci sayısı 104 ve 2. öğretim öğrenci sayısı ise 85'tir. Olumsuz olduğunu düşünen 1. öğretim öğrenci sayısı 15 ve 2. öğretim öğrenci sayısı 28'dir.)

6) H_{A20}: Alınan eğitimin iş bulmadaki yeterliliği ile öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

(304 öğrenciden cevap alınmış, 92 adet 1. öğretim öğrencisinden, 65 adet 2. öğretim öğrencisinden olumlu yanıt alınmış ve yine 13 adet 1. öğretim öğrencisi ve 29 adet 2. öğretim öğrencisinden ise olumsuz yanıt alınmıştır.)

7) H_{A21}: Bir yüksek öğrenime devam etme isteği ile öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

(302 kişinin cevapladığı soruda okul bitiminde 4 yıllık fakülteye geçip geçmeme isteği sorulmuş ve 127 tane 1. öğretim öğrencisiyle 120 tane 2. öğretim öğrencisi buna olumlu; 5 adet 1. öğretim öğrencisiyle 12 adet 2. öğretim öğrencisi ise bu soruya olumsuz cevap vermiştir. 37 öğrenci ise bu konuda henüz bir karar vermediğini belirtmiştir.)

8) H_{A22}: Yüksekokulda alınan eğitimin, hedeflenen mesleğe katkısı olduğu düşüncesi ile öğretim durumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

(298 örnek büyüklüğü içerisinde olumlu düşünen 1. öğretim öğrenci sayısı 91 ve 2. öğretim öğrenci sayısı ise 71'dir. Olumsuz düşünen öğrenciler 1. öğretimde 5 kişiyken, 2. öğretimde 22 kişidir. Ve 108 öğrenci ise bu konudaki kararsızlığını ifade etmiştir.)

Genel olarak kabul edilen hipotezlere bakıldığında, 1. öğretim öğrencilerinin muhasebe mesleğini olumlu olarak

algıladıkları ve bu mesleğin geleceğini oldukça iyi gördükleri ve 2. öğretim öğrencilerinin ise meslek hakkında olumsuz düşündükleri göze çarpmaktadır. Bunun nedenleri olarak, 1. öğretim öğrencilerinin daha yüksek puanla alındığı, 2. öğretim öğrencilerine göre daha başarılı oldukları; 1. öğretim derslerine giren öğretim elemanlarının motivasyonunun yüksek olduğu ve öğrenciyi daha fazla teşvik ettikleri, 2. öğretim derslerine ise yorgun ve motivasyonları düşük olarak girdikleri için öğrencilerin muhasebe mesleğinden ve muhasebe derslerinden beklentilerinin zayıf olduğu gösterilmektedir.

4. Sonuç ve Değerlendirme

Yapılan çalışmada, Akdeniz Üniversitesi bünyesinde bulunan bir Meslek Yüksek Okulu'nun Muhasebe bölümü öğrencilerinin, öğrenim gördükleri programa ve mesleğe bakış açıları incelenmiş; cinsiyet ve öğretim durumlarının bu bakış açısına nasıl etkide bulunduğu incelenmeye çalışılmıştır.

Buna göre Muhasebe Programında öğrenim gören toplam 603 öğrenciden 312'sine tesadüfi örnekleme yöntemiyle anket soruları dağıtılmıştır. Anketler, 2 bölüm ve toplam 17 sorudan oluşmaktadır. İlk bölüm demografik bilgileri anlamaya; ikinci bölüm ise muhasebe programını tercih etme nedenlerine, mesleğe bakış açılarını anlamaya, aldıkları eğitimin mesleki hedeflerine katkılarına vb. ye yönelik sorulardan oluşmaktadır.

Anket verilerinin değerlendirilmesinde "Ki-Kare Bağımsızlık Testi" tercih edilmiş ve SPSS 15,0 İstatistik paket programı kullanılmıştır.

Demografik bilgileri almaya yönelik 1. bölümde ortaya çıkan sonuçlara göre, 170 bayan, 142 erkek öğrenci ankete cevap vermiş bulunmaktadır. 106 bayan ve 42 erkek öğrenci 1. öğretimde öğrenim görmekteyken, 64 bayan ve 95 erkek öğrenci ise 2. öğretimde öğrenim görmektedir. 1 erkek öğrenci ise öğrenim gördüğü düzeyi belirtmeyi ihmal etmiştir.

Ayrıca, MYO'ların sınavsız geçiş hakkı sağlaması nedeniyle, Anadolu Ticaret ve Ticaret Meslek Liseleri'nden gelen öğrenciler büyük bir çoğunluğa sahip olup 280 kişi oldukları bilinmektedir. Bunun dışında Normal Liselerden, Kolejlerden, Öğretmen Liselerinden, Anadolu Liselerinden vb. den gelen öğrenciler için ise "Diğer Liseler" seçeneği sunulmuştur. Bunların ise toplam sayısı 32'dir.

Bundan sonraki kısımlar için hipotezler kurulmuş, öğrencilerin muhasebe bölümüne bakış açıları ilk olarak cinsiyete göre değerlendirilmiştir. Cinsiyetle ilgili kurulan hipotezlerde; bayan öğrencilerin erkek öğrencilere oranla öğrenim gördükleri programdan daha çok memnun oldukları, muhasebe mesleğini "dürüstlük esasında kayıt tutma" olarak nitelendirdikleri, aldıkları eğitimin iş bulmada katkı sağladığı ve toplumun muhasebe mesleğine olumlu baktığı düşünceleri ortaya çıkmıştır.

İkinci olarak ise, muhasebe mesleğinin geleceğinin, öğrencilerin öğretim durumlarıyla ne denli ilişkili olduğuna bakılmıştır. Genel olarak birinci öğretim öğrencilerinin, ikinci öğretim öğrencilerine oranla mesleğin geleceğine ve MYO'da aldıkları eğitime daha olumlu baktıkları görülmüştür. Birinci öğretim öğrencileri, muhasebe mesleğini itibarlı ve kazançlı, iş imkânı geniş olan bir meslek olarak görmekte; ayrıca muhasebe mesleğini seçtiğinden ötürü ikinci öğretim öğrencilerinden daha fazla memnun olmakta, MYO'da aldığı eğitimi iş bulmada yeterli görmekte; toplumun muhasebecilik mesleğine bakış açısının olumlu olduğunu düşünmekte ve son olarak öğrenim gördüğü MYO'yu bitirip 4 yıllık öğrenime geçme konusunda ikinci öğretim öğrencilerine göre daha istekli olmaktadır. Bunun nedenleri olarak, 1. öğretim öğrencilerinin daha yüksek puanla alındığı, 2. öğretim öğrencilerine göre daha başarılı oldukları; 1. öğretim derslerine giren öğretim elemanlarının motivasyonunun yüksek olduğu ve öğrenciyi daha fazla teşvik ettikleri, 2. öğretim derslerine ise yorgun ve motivasyonları düşük olarak girdikleri

için öğrencilerin muhasebe mesleğinden ve muhasebe derslerinden beklentilerinin zayıf olduğu gösterilmektedir.

Kaynaklar

ALTAN, M., "Muhasebecilik Mesleğinin Toplumda Algılanma Biçimi Üzerine Bir Araştırma", <http://www.sosyalbil.selcuk.edu.tr/sos_mak/makaleler>, Erişim Tarihi: (02.05.2008).

ARSEVEN, A. D., **Anket Hazırlama (Alan Araştırmaları İçin)**, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, 1.Baskı, Ankara, 2004.

AVDER, E., "Geçmişten Günümüze Muhasebe Mesleği", (19.06.2007), <<http://muhasebetr.com/yazarlarimiz/erdogan/008>>, Erişim Tarihi: (02.05.2008).

AYBOĞA, H., "Globalleşme Sürecinde Muhasebe Alanındaki Gelişmelere Ülkemizin Uyumu", <<http://sbe.balikesir.edu.tr/dergi/edergi/c5s8/makale/c5s8m3.pdf>>, Erişim Tarihi: (02.05.2008).

DEMİR, B., SUBAŞI, Ş., "Muhasebe Programlarına Sınavsız Geçiş Hakkı Olan Öğrencilerin Profili ve Muhasebe Mesleğine Bakış Açıları", **Muhasebe ve Finansman Dergisi**, 2008, S: 37.

GENÇTÜRK, M., DEMİR, Y., ÇARIKÇI, O., "Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinin Muhasebe-Finans Eğitime Bakış Açıları ve Farkındalıkları Üzerine Bir Uygulama", **Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Dergisi**, 2008, C.13, S: 1.

ILGAZ, Y., **Muhasebe Eğitimi Kalitesinin Meslek İmajına Etkisi**, Sermaye Piyasası Kurulu, 1.Baskı, Ankara, 1996.

KALAYCI, Ş., **SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri**, Asil Yayın Dağıtım, 2.Baskı, Ankara, 2006.

KAVAK, Ş., **Genel Muhasebe**, Nobel Yayın Dağıtım, 4.Baskı, Ankara, 2006.

YAYLA, H. E, CENGİZ, E., "Muhasebe Mesleğinin Tercih Edilmesinde Etkili Olan Faktörlerin Belirlenmesine Yönelik Bir Alan Çalışması: Karadeniz Teknik Üniversitesi Örneği", **Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi**, Eylül, 2005, C: 16.

"Yeminli Mali Müşavirlik Mesleği" **konulu VIII.Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu**, Bodrum, 30 Nisan-3 Mayıs 1986.

"Muhasebe Ortamındaki Güncel Gelişmeler ve Muhasebe Eğitime Etkileri" **konulu XXIV. Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu**, Fethiye-Muğla, 27-30 Nisan 2005.

